

Szerző nem azt tűzte ki feladatául, hogy a sexualitás élet lélektanához adatokat gyűjtsön, bár kétségtelen, hogy a psychopathologia gazdagítani fogja e tekintetben psychologiai ismereteinket.

Ennek a tanulmánynak célja csupán az, hogy azokat a PSYCHOPATHIKUS JELENSÉGEKET, melyek a sexualis élet folyamában nyilvánulnak, felismerjük és hogy igyekezzünk ezeket bizonyos törvényszerű alapfeltételekre visszavezetni. A feladat éppenséggel nem könnyű és mint elmegyógyász és törvényszéki orvos számos évi tapasztalatból merítem azt a tudatot, hogy e feladatnak megoldása tökéletes nem lesz. [...]

(1886. Ford. Dr. Fischer Jakab.⁴ Budapest, 1894. III–IV.)

Pszichoanalízis

SIGMUND FREUD⁵

1. és 4. előadás

[...] Idáig hasznunkra vált egy úton haladni az orvosokkal, de most csak el fogunk tőlük válni. [...]

Sajnos, az orvosok sincsenek kivéve az alól a szabály alól, hogy a szexuális élet kérdéseiben az ember személyes szempontból foglal állást és közülük is sokan rabjai az álszemérem és kéjszóvárgás azon keverékének, amely

bilincselést, megölelést, kínzást." (Idézi Schmidt József a *Buddha élete, tana, egyháza* című kötetében. – Budapest, 1920. 89.)

- ⁴ Orvosdoktor, kórházi főorvos (1861–?) 1885–1889 közt a lipótmezei országos tébolyda másodorvosa, 1891-től a pozsonyi országos kórház főorvosává nevezték ki. Számos, a nemi és a szexuális élettel foglalkozó alapmű fordítója.
- ⁵ Sigmund Freud (1856–1939) szerint az embert ösztönök vezérik és erkölcsi normák szabályozzák. Az általa alapított pszichoanalitikus iskola elmélete szerint az elfojtás (gátlás) révén tudattalanná vált emlékek és motívációk befolyásolják a személy viselkedését. Ezek az elfojtott, tudattalan gondolatok és emlékek főként szexuális jellegűek és neurózist okozhatnak. Gyógyításuk felismerésükkel kezdődhet, melyet Freud kezdetben hipnotizálással, később álmofejtéssel igyekezett felszínre hozni betegei tudatalattijából.

szexuális téren a legtöbb „kultúrember” viselkedését uralja. [...] Az emberek egyáltalán NEM ŐSZINTÉK NEMI DOLGOKBAN. Nem mutatják meg nemi életüket a maga valóságában, hanem hazugságokból szőtt, vastag lepelletel takarják azt be, mintha zord volna az időjárás a szexualitás világában. [...] Csak a gyermekkori élmények adják meg a magyarázatát a későbbi megrázó élményekkel szemben tanúsított érzékenységnek is, s csak ha ezeket a rendszerint elfelejtett emléknymokat is földerítjük és tudatosossá tesszük, csak akkor tudunk a körtünettel megbirkózni. [...] A gyermekkor ezen hatalmas VÁGYTELJESÜLÉSI TÖREKVÉSEIT általában szexuális természetűeknek mondhatjuk. [...] Hogy a legtöbb ember, orvosi megfigyelők csakúgy, mint mások, a gyermek nemi életéről hallani sem akarnak, nagyon is érthető. A kultúrára nevelés nyomása elfeledtette velük a saját infantilis nemi ténykedésüket, s most már nem akarják, hogy az elfojtott dolgokra emlékeztessék őket. [...]

(A Clark Universityn tartott 1909-es előadássorozat. Ford. Ferenczi Sándor. In Sigmund Freud: Pszichoanalízis. Budapest, 1912. 7., 44., 45., 47.)

A pszichoszexuális impotencia analitikus értelmezése és gyógyítása

FERENCZI SÁNDOR⁶

[...] Freud kitűnő műve a szexualitás egyéni fejlődéstörténetéről (*Drei Abhandlungen zur Sexualtheorie*⁷) megtanított minket arra, hogy a gyer-

⁶ Orvos, pszichoanalitikus, a magyar pszichoanalitikai iskola megteremtője, Freud közeli barátja (1873–1933). A magyar szellemi életben is otthon érezte magát, barátaival és a magyar pszichoanalitikus iskola körével rendszeresen találkozott. Törzshelyük az Erzsébet körúti Royal Szálló vendéglője volt.

⁷ Azaz *Három értekezés a szexualitás elméletéről*. Az 1905-ben született művet magyarul Ferenczi Sándor fordította le 1915-ben, az 1914-es bővített harmadik német kiadás alapján. A három értekezés: I. A nemiség tévútjai, II. A gyermeki szexualitás, III. A serdülőkori átalakulás.